

The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search

<http://ageconsearch.umn.edu>

aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

No endorsement of AgEcon Search or its fundraising activities by the author(s) of the following work or their employer(s) is intended or implied.

SZOLNOK MEGYE ÖNTÖZÉSFEJLESZTÉSE A KISKÖREI VÍZLÉPCSŐ ÉS ÖNTÖZŐRENDSZEREIBEN

BÖGI KÁROLY—MÜLLER TIBOR—LENGYEL LAJOS dr.

Szolnok megye eddig is jelentős öntözési hagyományokkal rendelkezett. A Kiskörei Vízlépcső és Öntözőrendszerének megerősítése eredményeként az öntözött terület méretének növekedésével kell számolni. Ezzel egyidejűleg az öntözéses gazdálkodást is magasabb színvonalra kell emelni. A vizet fogadó gazdaságokban ismerni és biztosítani kell a fejlesztés tárgyi és személyi feltételeit.

A nagyarányú öntözésfejlesztésnek népgazdasági és üzemi feltételei vannak. E feltételek kialakítása csak körültekintő helyzetfelmérésen alapuló tervezéssel remélhető. A gazdaságonként készített felmérések és fejlesztési tervek információként felhasználhatók a népgazdasági igények — eszköz, anyag, beruházás, hitel — ismeretéhez is.

A következőkben — a már elkészült tanulmányok és üzemfejlesztési tervek alapján — a Kiskörei Vízlépcső és Öntözőrendszerei Szolnok megyére vonatkozó alapvető fejlesztési feltételeit ismertetjük.

AZ ÖNTÖZÉSFEJLESZTÉS ELŐKÉSZÍTÉSE

Felmérés, kiválasztás

Az I. építési ütem lehetőségeit figyelembe véve, a Megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Osztálya a Közép-Tiszavidéki Vízügyi Igazgatósággal közösen 1966. szeptemberéig javaslatot készített — a fürtökbe tartozó mezőgazdasági üzemek önkéntes jelentkezése alapján — az öntözésfejlesztésre.

1968 novemberéig a mezőgazdasági felsőoktatási és kutatóintézetek által készített helyzetfelmérő tanulmányok értékelésére támaszkodva, a Tiszavidék Mezőgazdaságfejlesztési Iroda (TMI) — együttműködve a megyei párt- és állami szervekkel — elvégezte az öntözésfejlesztésre jelentkező gazdaságok I. ütembeli kiválasztását. Ennek alapján a Szolnok megyében felmért 59 gazdaságból 24 gazdaság 1973—1975 között, 25 pedig 1976—1985 között kapcsolódik be az öntözésfejlesztésbe.

Az első ütemben sorra kerülő 24 Szolnok megyei gazdaság öntözött területe a következő oldalon bemutatott 1. táblázat szerint alakul.

A második ütemben belépő öntözésfejlesztésre javasolt 25 gazdaságnál a vonatkozó összesített adatok a következők:

Összes gazdaságilag művelt terület	150 815 kh
Öntözésfejlesztés	29 858 kh
Összes (meglevő + új) terület	51 442 kh
Beöntözöttség	34,1%

A két ütemben végrehajtásra kerülő összes öntözésfejlesztés tehát 83 083 kh.

Az I. építési ütemben a főművek közvetlen hatásterületén átkapcsolásra kerülnek az eddigi öntözések. A felmérés szerint az érintett gazdaságok meglevő 55 048 kh öntözött területéből az adott termelési színvonalon tovább üzemel 24 169 kh (44%), míg a tervezett használati idő leteltéig 26 489 kh (48%) felújításra, 4390 kh (8%) pedig kikapcsolásra kerül.

Az 1976—1985 között öntözésfejlesztésre kerülő gazdaságok további kiválasztása folyamatban van.

A gazdaságonkénti öntözésfejlesztés véglegesítése után elkészültek a förtjavaslatok. Az 1973—74—75. évekre egyenletesen ütemezett förtjavaslat képezi alapját a párhuzamos mezőgazdasági és műszaki tervezésnek.

A mezőgazdasági felsőoktatási és kutatóintézetek 1968-ban a gazdaságok aktív bevonásával elkészítették kilenc gazdaság középtávú fejlesztési tervét, és két modellgazdasági tervet dolgoztak ki. 1969-ben további öt gazdaság terve készült el, 1970-ben pedig újabb nyolc gazdaság kerül sorra. Így ez év végére a belépés éveinek (1973—74—75) megfelelő időben minden I. ütemben fejlesztésre kerülő gazdaság középtávú üzemfejlesztési terve elkészül.

Az egyes tervek tartalmazzák az adott üzemek termelési, gazdálkodási színvonalának fejlesztését az öntözővíz fogadására és meghatározzák az öntözéses gazdálkodás folytatásához szükséges további fejlesztést.

Kisajátítás, kártalanítás

A főművek (víztározó) építése miatt a megyében kisajátítási és kártalanítási eljárás alá esnek az alábbi gazdaságok:

	Kisajátításra kerülő terület (kh)
Abádszalóki Lenin Tsz	1275
Tiszafüredi Hámán Kató Tsz	1046
Tiszaszőlősi Petőfi Tsz	418
Összesen	2739

A kártalanítás alapelve az, hogy a területveszteségek következtében az érintett termelősövetkezetek jelenlegi bruttó jövedelme ne csökkenjen. Az ennek érdekében elkészült koncepciótervek alapján, a megyei termelősövetkezetek kapacitáspótló beruházásokkal kerülnek kártalanításra.

1. táblázat

ÖNTÖZÉSFEJLESZTÉS AZ I. ÜTEMBEN*

Sor- szám	A gazdaság megnevezése	Összes	Közös	Öntözésfejlesztés (kh)		Összes meglevő + új öntözött terület (kh)	Beöntö- zöttség (%)
		mezőgazdaságilag művelt terület (kh)		I. ütemben	II. ütemben		
1.	Cibakházi Vörös Csillag Tsz	6 148	4 914	1 093	923	2 744	44,6
2.	Cserkeszlői Magyar— Román Barátság Tsz	3 919	3 205	1 000	—	1 030	26,2
3.	Nagyrévi Béke és Barátság Tsz	3 630	3 184	366	374	1 230	33,8
4.	Kungyalui Zöld Mező Tsz	2 631	2 383	724	—	1 154	43,8
5.	Kenderesi Haladás Tsz	4 957	5 492	576	864	2 039	41,1
6.	Mezőhéki Tánácsos Tsz	11 554	10 841	2 100	5 947	8 287	71,7
7.	Tiszaföldvári Szabad Nép Tsz	6 421	5 713	1 760	960	3 037	47,2
8.	Tiszaföldvári Lenin Tsz	7 292	6 490	2 283	2 203	4 606	63,1
9.	Héki Állami Gazdaság	7 577	7 285	2 672	1 500	5 114	67,4
10.	Törökszentmiklósi Arany- kalász Tsz	5 571	5 009	220	1 327	4 779	85,7
11.	Kisújszállási Búzakalász Tsz	7 393	6 537	1 900	2 600	4 500	60,8
12.	Zagyvarékasi Béke Tsz	11 268	9 913	1 013	1 900	3 308	29,3
13.	Fegyverneki Kossuth Tsz	5 239	4 691	500	800	2 337	44,6
14.	Fegyverneki Vörös Csillag Tsz	3 535	3 155	1 200	800	2 294	64,8
15.	Fegyverneki Aranykalász Tsz	1 595	1 457	461	—	613	39,3
16.	Kenderesi Vörös Csepel Tsz	4 301	3 959	500	700	1 545	35,9
17.	Abádszalóki Lenin Tsz	14 840	13 520	1 730	1 080	3 648	24,5
18.	Tiszaroffi Aranykalász Tsz	6 297	5 743	450	250	1 620	25,7
19.	Surjáni Állami Gazdaság	4 208	4 025	940	—	1 659	39,4
20.	Kisújszállási Kinizsi Tsz	3 365	3 010	662	—	1 778	52,0
21.	Kengyeli Dózsa Tsz	6 769	5 975	2 084	1 644	4 074	62,3
22.	Öcsödi Szabadság Tsz	6 017	5 479	943	—	2 069	34,3
23.	Örményesi Új Élet Tsz	3 478	3 159	1 652	453	2 105	60,5
24.	Öcsödi Kossuth Tsz	6 641	5 943	1 483	588	3 425	51,5
Összesen		144 646	130 082	28 312	24 913	68 995	47,7

* Az I. ütemben megkezdett öntözésfejlesztés a gazdaságok nagy részében áthúzódik a II. ütem időszakára. Ez szerepel a „II. ütemben” c. rovatban.

Modellgazdaságok

A megye javaslata alapján öntözésfejlesztésre javasolt gazdaságok közül a kisújszállási Búzakalász Termelőszövetkezetet és a törökszentmiklósi Aranykalász Termelőszövetkezetet az Agrártudományi Egyetem Üzemtani Tanszéke, az Országos Vízügyi Hivatal (OVH) és a TMI közösen modellgazdaságnak jelölte.

A modellgazdaságok létesítését az a célkitűzés tette szükségessé, hogy az öntözőrendszer tervezett hatásterületén komplex ágazati vizsgálati módszerrel kerülhessen meghatározásra a nagyarányú öntözésfejlesztésnek a gazdaságok egészére, azokon belül az árutermelő ágazatokra gyakorolt hatása, vállalati és ágazati szintű gazdaságossága.

További célkitűzés, hogy a tájat reprezentáló modellgazdaságokban megvalósított ágazat- és vállalatfejlesztés (termelésszerkezet, beöntözöttség, technológiák, szervezés stb.) során szerzett tapasztalatok az azonos termelési feltételekkel rendelkező gazdaságokra adaptálhatók, vagy a termelési feltételek eltéréseinek megfelelő mértékben különbözeti módszerrel alkalmazhatók legyenek.

Az említett tapasztalatok a közgazdasági környezetet alakító irányító szervek számára is információs források lehetnek.

AZ ÖNTÖZÉSFEJLESZTÉS FELTÉTELEI ÉS LEHETŐSÉGEI

A mezőgazdaság legfontosabb termelési eszköze a termőföld, amely más termelési eszközökkel nem helyettesíthető. A talaj termékenységének fenntartása és fokozása a termelési tényezők mennyiségi és minőségi biztosítását követeli meg. Éppen ezért a termőföld termőképességének megóvása érdekében az öntözés belépése előtt — felhasználva a tudomány jelenlegi eredményeit és a Tisza I. öntözőfejlesztésének tapasztalatait — szükséges megvizsgálni az öntözésnek a talajra gyakorolt hatásait.

Az Agrokémiai Kutató Intézet által kidolgozott módszer alapján — vizsgálva az öntözés talajtani feltételeit és a kritikus talajvízmélységet — az OMMI megállapította, hogy a megye összes népgazdaságilag művelt területének 5%-a *feltétel nélkül öntözhető*, 91%-a *feltételeken öntözhető* és 4%-a *egyáltalán nem öntözhető*. A feltételeken öntözhető területeken a talajvíz rendszeres ellenőrzése, a talajvízszint tartása vagy a talajvízszint súlyllesztése mellett lehet káros következmények nélkül öntözni.

Az öntözéses szántóföldi növénytermesztés, szőlő-gyümölcsstermesztés és rét-legelőgazdálkodás folytatásához szükséges speciális fejlesztés érdekében a gazdaságok a legkorszerűbb termeszéstechnológiai eljárások alkalmazásával, az öntözést gazdaságosan megháláló fajták termesztésével, fokozottabb növényvédelemmel, megfelelő szintű tápanyaggazdálkodással és a szükséges meliorációs munkák elvégzésével készülhetnek fel.

A megyében 1968-ban elkészült kilenc üzemfejlesztési terv alapján a következőkben ismertetjük a fontosabb termelési tényezőket, amelyek egyben az öntözésfejlesztés feltételei is.

Talajjavítás

A meliorációs munkák közül az öntözővíz megérkezése előtt szükséges elvégezni a tervezett talajjavításokat. Az I. ütemben fejlesztésre kerülő gazdaságok talajjavítási előirányzata a 2. táblázat adatai alakul.

2. táblázat

A TALAJJAVÍTÁSOK BERUHÁZÁSI ÉRTÉKE

Megnevezés	1975-ig talajjavításra kerülő terület (kh)	A tervezett talajjavítások beruházási értéke (1000 Ft)		
		népgazdasági érték	ebből	
			állami támogatás	termelőszövetkezeti költség
Digózás	3 232	14 544	10 181	4 363
Meszezés	13 437	24 188	12 041	12 147
Egyéb	150	525	262	263
Összesen	16 819	39 257	22 484	16 773

A fejlesztésre kerülő gazdaságok mezőgazdaságilag művelt összes területének 11,6%-án szükséges talajjavítást végezni.

Vízrendezés

A vízrendezési munkák komplexen — a melioráció és az öntözés együttes figyelembevételével — valósulnak meg, mégpedig előbb vagy legkésőbb egyidőben az öntözésfejlesztéssel.

Ezeknek az elveknek megfelelően a Szolnok megyei I. ütemű öntözésfejlesztés hat belvízi öblözet kiépítését teszi szükségessé. Az elkészült belvízi koncepcióterv alapján ehhez 251 millió Ft állami főmű, 60 millió Ft üzemi közű és 90 millió Ft üzemi beruházás szükséges. Ebből az I. építési ütemben fejlesztésre kerülő fűrtbe tartozó üzemekre 61 millió Ft üzemi beruházás jut.

Talajerő-visszapótlás

Az öntözésfejlesztés akkor éri el célját, ha az öntözővíz hasznosításának előfeltételeként az egyik legfontosabb tényezőt, a tápanyagot biztosítjuk. Az I. ütemben fejlesztésre kerülő gazdaságok — figyelembe véve az állatállomány fejlesztését — az öntözés belépése után 1 kh közös mezőgazdaságilag művelt területre évente várhatóan 27,4 q szerves trágyát használnak fel.

A műtrágya hatóanyag-szükséglet — a terv szerint — az egyes években a következőképpen alakul (tonnában):

	1970	1971	1972	1973	1974	1975
Nitrogén	7290	7805	8320	8837	9283	9714
Foszfór	3876	4074	4272	4470	4627	4790
Kálium	3271	3764	4257	4752	5041	5227

1975-ben az 1 kh közös mezőgazdaságilag művelt területre jutó vegyes műtrágya hatóanyag 151,5 kg (természetes egységben 675,5 kg). Az öntözéses gazdálkodás folytatásához magas szintű tápanyaggazdálkodás szükséges. Az 1970. évet összehasonlítási alapnak (100%), a felhasználás növekedése az egyes hatóanyagoknál a következő:

	A hatóanyag-felhasználás indexe (1970 = 100)	
	1972. évben	1975. évben
Nitrogén	114,1	133,3
Foszfor	110,2	123,5
Kálium	130,1	159,8

Az öntözésfejlesztés ütemezésének megfelelően tehát évente 4,1—8,4%-kal nő a hatóanyag-szükséglet, ezen belül pedig a nitrogén 4,5—7%-kal, a foszfor 3,5—5,1%-kal és a kálium 3,6—15%-kal. Az első években nagyobb (8,4% vegyes műtrágya hatóanyag), a későbbi években kisebb arányú a műtrágya hatóanyag-szükséglet növekedése.

Munkaerőszükséglet

A Szolnok megyei öntözéses üzemfejlesztési tervek ágazatonként tartalmazzák az alkalmazott termelési technológiák alapján adódó munkaerő-szükségletet. A szükséglet alakulásának néhány mutatója — az egyes tervezési időszakokban — az alábbiak szerint alakul:

	A bázisévben (1967)	A felkészülés utolsó évében (1972)	Az öntözésfej- lesztés után
Egy főre jutó közös mezőgaz- daságilag művelt terület (kh)	9,16	9,85	9,69
1 kh közös mezőgazdaságilag művelt területre jutó 10 órás munkanap	25,50	24,0	24,5
Egy dolgozó által ledolgozott munkanap	233	237	238

Az adatokból megállapítható, hogy a nagyarányú öntözésfejlesztés ellenére — a bázisév adatához viszonyítva — az 1 kh közös mezőgazdaságilag művelt területre jutó munkanapok száma a felkészülés utolsó évében 6%-kal, az öntözésfejlesztés után 4%-kal csökken.

A számadatok ilyen alakulása az élő munka produktivitását javító korszerű technológiák alkalmazásával magyarázható. Ez a munkaerő-szükséglet összhangban van az egyes időszakokban — a demográfiai felmérés szerint — várható dolgozói létszámmal.

Az öntözés belépési évének megfelelően jelentkező szakemberszükséglet a következő:

	1973	1974	1975
Öntöző mérnök (fő)	6	5	6
Öntöző technikus (fő)	16	14	17
Öntöző szak- és betanított munkás (fő)	190	176	199

A szakértelem nagymértékben meghatározója az öntözéses gazdálkodás sikeres megvalósításának, ezért a gazdaságoknak kellő időben gondoskodniuk kell a szakemberek beiskolázásáról.

Műszaki beruházások

Az öntözéses gazdálkodás intenzitásának fokozása megnövekedett eszközigényt jelent, ami műszaki és mezőgazdasági beruházásként jelentkezik.

Az esőztető öntözőfűrtök a hidránsig célcsoportos állami beruházásból valósulnak meg. Ebben az esetben az üzemet csak a mozgatható rész beruházási összege terheli. A szolgáltató művek után fizetendő amortizáció, fenntartás stb. a vízszolgáltatási díjban kerül felszámolásra.

A felmérések alapján a fejlesztés zömében korszerű esőztető öntözőfűrtben valósul meg. Az elkészült műszaki tanulmánytervek I. ütemben 10 db öntözőfűrtben 25 888 kh, valamint fűrtön kívül 2962 kh, összesen: 28 850 kh öntözőtelep megvalósítását tartalmazzák.

Az öntözés teljes beruházási szükséglete 163,40 millió Ft. Ebből üzemi (saját erő) beruházás 77,66 millió Ft, az öntözőfűrtök megvalósításához 349,84 millió Ft állami célcsoportos beruházás, továbbá a fűrtön kívüli fejlesztéshez 35,9 millió Ft állami támogatás szükséges.

Mezőgazdasági beruházások

Az öntözéses fejlesztés elsősorban a nagyobb hozamok előállítása és betakarítása miatt megnövekedett eszközszükséglettel jár (gép, épület, építmény stb.).

A fejlesztési tervek konkrét számai és az azok alapján kalkulált — az egész megyére vonatkoztatott — adataink szerint az 1968 és 1975 közötti időszakban a népgazdasági bekerülési értéken kifejezett beruházási összeg 1236 millió Ft, aminek 44,55%-a (550,7 millió Ft) állami támogatás. Az 1975. év végéig az 1 kh mezőgazdaságilag művelt területre jutó beruházási (új) igény 9387 Ft.

Az összes tervezett beruházásból az épületek és építmények értéke 675,4 millió Ft (54,6%), a gépek és felszerelések értéke 300,6 millió Ft (24,3%), öntözés nélkül.

A fenti beruházások megvalósítása — a tervek szerint — 613,4 millió Ft saját erővel és 72,1 millió Ft hitellel történik.

A fejlesztésre kerülő gazdaságok (9) konkrét adatai alapján számított összes felhalmozási alaphoz (856,1 millió Ft) állóalap 297,6 millió Ft (34,8%), forgóalap 207,7 millió Ft (24,2%), egyéb (biztonsági alap, hitelvi visszafizetés, szociális, kulturális alap) 350,7 millió Ft (41,0%).

A tervek adatai szerint a fajlagos forgóeszközigény a bázisidőszakban (1967) 5746 Ft/kh, a felkészülési időszakban 7552 Ft/kh és az öntözőfejlesztés után 8753 Ft/kh. A bázisévhez viszonyítva a fejlesztési időszakra 53%-os forgóeszköz-növekedéssel lehet számolni. Ha viszont a felkészülési időszakot választjuk összehasonlítási alapnak, a gazdaságoknak évente mintegy 6–7%-os forgóeszköz-szükséglet növekedés pénzügyi alapjait kell megteremteniük.

A fejlesztési tervekben a beruházási igényt és pénzügyi forrásait a jelenleg érvényes közgazdasági szabályozók (ár-, hitelpolitika, támogatási rendszer stb.) figyelembevételével határozták meg. Ezért a közölt adatokat minden esetben csak a közgazdasági szabályozók alapján lehet értékelni.

A TELJES TERMELÉS GAZDASÁGOSSÁGA ÉS JÖVEDELMEZŐSÉGE

Az öntözővíz gazdaságosságának megítélésében mindenkor az üzem gazdálkodásának egészére gyakorolt hatását kell figyelembe venni. Az elkészült üzemfejlesztési tervekben a komplex ágazatfejlesztés elve alapján kidolgozott és az üzem egészére kiszámított gazdálkodási eredményt a 3. táblázat tartalmazza.

Az adatokból megállapítható, hogy az öntözés bevezetése 1 kh közös mezőgazdaságilag művelt területen *701 Ft nettó jövedelem többletet és 1117 Ft-tal több szövetkezeti bruttó jövedelmet* eredményez. Az adatokat *1 kh öntözésfejlesztésre vetítve, a nettó jövedelemnövekedés 1552 Ft, a szövetkezeti bruttó jövedelem növekedése pedig 2473 Ft* (9 üzemben 21 906 kh öntözött területen).

A 3. táblázat adatai azt igazolják, hogy a teljes termelést tekintve kisebb, a többlettermelést vizsgálva nagyobb a jövedelmezőség növekedésének aránya.

A technikai színvonal növekedésével egyidőben a költség szint és rentabilitási ráta az öntözésfejlesztés időszakában — az előző időszakhoz viszonyítva — javuló tendenciát mutat. A többlettermelést vizsgálva e tendencia fokozottan érvényesül.

3. táblázat

GAZDASÁGOSSÁGI, JÖVEDELEM- ÉS JÖVEDELMEZŐSÉGI MUTATÓK

Megnevezés	Termelési érték	Termelési költség	Nettó	Bruttó	Költség-szint	Renta-bilitási ráta	Egy tagra jutó jöve-delem	Egy 10 órás munka-napra jutó jöve-delem
	(Ft)				%		(Ft)	(Ft)
A teljes termelés								
— öntözésfejlesztés előtt	11 784	9 735	2 049	4 988	82,6	21,5	22 021	122,3
— öntözésfejlesztés után	14 936	12 186	2 750	6 105	81,6	22,6	24 513	136,2
Többlettermelés								
— öntözésfejlesztés után	3 152	2 451	701	1 117	77,8	28,6	—	—

KÖVETKEZTETÉSEK

Az I. ütemben öntözésfejlesztésre javasolt gazdaságokban a tervezett beöntözöttség 25—68%. Ilyen nagyarányú öntözésfejlesztés a gazdálkodás feltételeinek magas színvonalú (mennyiségi és minőségi) biztosítását kívánja meg.

A számítások eredményei azt mutatják, hogy az öntözéses gazdálkodás során eszközölt ráfordítások csak megfelelő termelési színvonal és gazdálkodási eredmény elérése esetén térülnek meg.

Fontos feladat az öntözővíz fogadásának feltételeit (talajjavítás, vízrendezés stb.) biztosítani.

A tájat reprezentáló modellgazdaságok és komplex ágazati modellek vizsgálata az előkészítés időszakában elengedhetetlen.

Az öntözéses gazdálkodás műszaki és mezőgazdasági beruházásainak (alap-, kiegészítő és járulékos) megvalósítását a népgazdasági és üzemi erőforrások együttes igénybevétele teszi lehetővé.

A közzgazdasági szabályozók és a gazdaságok felhalmozó képességének ismerete lehetővé teszi a beruházások forrásainak meghatározását.

A különböző képzettségű munkaerő biztosítása is az eredményes öntözéses gazdálkodás egyik alapvető feltétele.

В области Солнок в значительной мере увеличивается площадь орошаемых площадей в связи с построением оросительной системы Книшкёре. Такое значительное расширение орошения требует повышения уровня хозяйствования орошаемой территории, обеспечение материальных и субъективных условий орошения. Авторы, зная планы технического, экономического и хозяйственного развития, указывают на технические и материальные последствия выполнения задач по созданию предпосылок, и приходят к выводу, что такое значительное развитие можно обеспечить, только одновременным использованием ресурсов народного хозяйства и самих хозяйств.

Im Zusammenhang mit dem Ausbau des Stau- und Bewässerungssystems von „Kisköre“ werden sich die bewässerten Gebiete des Komitates „Szolnok“ stark vergrößern. Eine solche, grossangelegte Bewässerungsentwicklung erwünscht auch ein erhöhtes Wirtschaftsniveau auf den bewässerten Flächen sowie die Schaffung bewässerungseigener Sach- und Personalbedingungen. Die Verfasser haben der Reihe nach — in Kenntnis der technischen- wirtschaftlichen- und Wirtschaftsentwicklungsplänen — die materiellen und technischen Auswirkungen bei der Erfüllung der gestellten Bedingungen untersucht. Es wurde festgestellt dass eine solche, grosse Entwicklung nur mit der gleichzeitigen Anspruchnahme der volks- und betriebswirtschaftlichen Kraftquellen verwirklicht werden kann.

In connection with the establishment of the Terraced Damming Plant and Irrigation System at Kisköre irrigated areas in the County Szolnok considerably increased. This large-scale development of irrigation requires the increase of management level in the farms under irrigation and the creation of personal and material conditions suitable for irrigation. With full knowledge of technical, economic and development plans, the authors are searching in their paper successively after the material and technical effects of conditions realized and they point out that such a large scale development can be achieved only by the simultaneous use of both national economic and farm resources.

Fritz Baade:

Legyen mindenki jóllakott!

Új könyvében Baade professzor sok évtizedes tanulmányai és több világkörüli útjának eredményeként szenvedélyesen, de egyúttal szakszerűen fejti ki az éhség és a szegénység elleni harc feladatait a föld legínségesebb vidékein, a gazdaságilag elmaradott országokban. A szerző századunk második felét három szóval jellemzi: bombák, békák, bulldózerek. Az emberiség történelme folyamán még sohasem rendelkezett akkora halálos veszélyt jelentő bombákkal, sohasem emelkedett a Föld lakóinak száma ilyen szédítő ívben, de olyan hatékony munkaeszközei sem voltak az emberiségnek,

mint a talajmozgatásra használatos bulldózerek. Az emberiség tehát válaszút elé érkezett. Felmerül előtte mind a fényes jövő, mind a szörnyű pusztulás lehetősége. A szerző szerint az éhség elleni világméretű harc költséges lesz, de közelről sem annyira, mint az esztelen fegyverkezés. A küzdelmet pedig a részleges kudarcok ellenére sem szabad feladni, mert a vereség az egész világot válságba sodorja és semmiféle „gazdasági csoda” sem szabadíthatja meg utódainkat ennek az átkától. (284 oldal, kötve 37 Ft)

Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó

üze
nál
mel
elac
jöv
tás

me
ért
poc
súl
csu
pec
köv
me
ter

ágg
ön

Pé

Az

tan
rüs